

## СУТНІСТЬ ТА БАЗИСНІ ВЛАСТИВОСТІ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Інноваційне розуміння сутності та основних і додаткових базисних юридичних властивостей доказів автор пропонує представити у новій редакції статті «Докази, їх властивості, джерела, суб'єкти, порядок і дії з отримання та форми оперування ними» (об'єднана редакція статей 84 і 93 КПК України 2012 р., статей 65 і 66 КПК України 1960 р.), перша і друга частина якої [2, с. 9-11] у розвиток дисертаційної позиції С. А. Кириченка [1, с. 169-170] та дисертаційної позиції О. С. Тунтули [3, с. 169-173] у КПК України повинні мати таку редакцію:

Частина 1: Доказом є будь-які відомості про факт (зовнішній або внутрішній прояв ознак чи властивостей трасосубстанцій і документів або людини чи його діянь або події як сумативного діяння чи явища природи, в т.ч. діянь хижих тварин у дикій природі) в цілому або про його окрему сторону, які отримані від об'єктивних та суб'єктивних джерел такого роду відомостей, якщо кожне із доказів володіє єдністю таких основних базисних юридичних властивостей, як значимість, законність, допустимість, доброякісність і достовірність, а також таких додаткових базисних юридичних властивостей сукупності доказів, як її узгодженість і достатність для прийняття головним суб'єктом кримінального судочинства (слідчим, суддею) певного проміжного або остаточного рішення [3, с. 44-45].

Частина 2.1. Значимими є відомості, за допомогою яких можна підтвердити або спростувати юридичний факт (обставину) базисного, спеціального чи часткового предмету доказування або доказовий факт як проміжну тезу цього предмету доказування.

Частина 2.2. Законними – відомості, отримані в передбаченому цим Кодексом порядку, в т.ч. без застосування обману, погроз чи насильства або без іншого істотного порушення правового статусу суб'єкта [2, с. 9].

Частина 2.3. Допустимими – заздалегідь правдиві відомості, що отримані від відомого і доступного перевірці джерела, коли неприпустимі в якості доказів відомості спрямовані на обґрунтування:

- положення правового акту;
- загальновідомого або преюдиціального факту, який, однак, може бути використаний безпосередньо при прийнятті рішень поряд із доказами;

- паранормального явища, тобто такого, яке суперечить відомим законам природи або не може бути ними пояснене.

Частина 2.4. Доброякісними – відомості, які не мають змістовних

суперечностей і дають можливість зробити однозначний висновок, а також отримані за відсутності істотних порушень визнаної методики або без використання невизнаної в установленому порядку методики.

Частина 2.5. Достовірними – будь-які відомості, які є адекватними у контексті встановлення обставин базисного, спеціального або часткового предмету кримінального доказування, і які: Частина 2.5.1. Адекватно відображають обставини як приготування та/чи вчинення діяння (події, явища) кримінального правопорушення або приховання його антиделіктних слідів, так і будь-яких інших діянь (подій, явищ) або ознак чи властивостей трасосубстанцій і документів або людини. Частина 2.5.2. Неадекватно відображають обставини зазначених юридичних фактів внаслідок дистанційних, метеорологічних, освітніх, психологічних, фізіологічних та інших особливостей їх сприйняття особистісним джерелом і запам'ятовування, зберігання, відтворення і передачі відомостей про вказані юридичні факти головному суб'єкту кримінального судочинства. Частина 2.5.3. Адекватно пояснюють причини зазначеного неадекватного відображення юридичних фактів. Частина 2.5.4. Є адекватними або неадекватними, але свідомо недостовірними і в силу цього набувають відповідну достовірність в контексті кримінальної справи про дачу таких завідомо неправдивих показань або такого завідомо неправдивого висновку експерта.

Частина 2.6. Узгодженою сукупністю доказів є така їх сукупність, в якій один доказ не суперечить іншому, а існуюча суперечність може бути усунена зазначенням аргументів достовірності одного доказу й недостовірності іншого доказу [2, с. 10].

Частина 2.7. Достатньою сукупністю доказів – така їх сукупність, яка може сформувати у головного суб'єкта кримінального судочинства однозначне внутрішнє (без зовнішніх факторів впливу) переконання в можливості прийняття на даний момент певного проміжного або остаточного процесуального рішення по кримінальній справі [2, с. 11].

### *Література*

1. Кириченко С. А. Сутність і класифікація доказів та їх джерел у кримінальному судочинстві: генеза і можливості удосконалення: дис. ...канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Сергій Анатолійович Кириченко; Класичний приватний університет. – Запоріжжя, 2009. – 221 с.

2. Кириченко О. А. Основи роботи з джерелами антикримінальних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики: навч. посібник / О. А. Кириченко. – МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. – 52 с.

3. Тунтула О. С. Отримання доказів та форми їх представлення, оцінки та використання у кримінальному провадженні України: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Олександра Сергіївна Тунтула; Національна академія